

SPREJETA BESEDILA

P8_TA(2016)0064

Začetek pogajanj o sporazumih o prosti trgovini z Avstralijo in Novo Zelandijo

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 25. februarja 2016 o začetku pogajanj za prostotrgovinski sporazum z Avstralijo in Novo Zelandijo (2015/2932(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. oktobra 2015 z naslovom „Trgovina za vse – Za odgovornejšo trgovinsko in naložbeno politiko“ (COM(2015)0497),
- ob upoštevanju skupnih izjav predsednika Komisije Jean-Clauda Junckerja in predsednika Evropskega sveta Donalda Tuska ter novozelandskega predsednika vlade Johna Keyja z dne 29. oktobra 2015 oziroma avstralskega predsednika vlade Malcolma Turnbulla z dne 15. novembra 2015,
- ob upoštevanju partnerskega okvira EU in Avstralije z dne 29. oktobra 2008 ter skupne izjave EU in Nove Zelandije o odnosih in sodelovanju z dne 21. septembra 2007,
- ob upoštevanju drugih dvostranskih sporazumov med EU in Avstralijo, zlasti sporazuma o vzajemnem priznavanju ugotavljanja skladnosti, certifikatov in oznak ter sporazuma o trgovini z vinom,
- ob upoštevanju drugih dvostranskih sporazumov med EU in Novo Zelandijo, zlasti sporazuma o sanitarnih ukrepih, ki veljajo za trgovino z živimi živalmi in živalskimi proizvodi, in sporazuma o vzajemnem priznavanju ugotavljanja skladnosti,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij in zlasti svojih stališč z dne 12. septembra 2012 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi sporazuma med Evropsko unijo in Avstralijo o spremembi sporazuma o vzajemnem priznavanju ugotavljanja skladnosti¹ in z dne 12. septembra 2012 o predlogu sklepa Sveta o sklenitvi sporazuma med Evropsko unijo in Novo Zelandijo o spremembi sporazuma o vzajemnem priznavanju ugotavljanja skladnosti²,
- ob upoštevanju sporočila po srečanju voditeljev držav in vlad skupine G-20, ki je bilo

¹ UL C 353 E, 3.12.2013, str. 210.

² UL C 353 E, 3.12.2013, str. 210.

15. in 16. novembra 2014 v Brisbanu;

- ob upoštevanju skupne izjave podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter avstralskega zunanjega ministra z naslovom „Tesnejšemu partnerstvu med EU in Avstralijo naproti“ z dne 22. aprila 2015 ter skupne izjave predsednika Hermana Van Rompuyja, predsednika Joséja Manuela Barrosa in predsednika vlade Johna Keya o poglobitvi partnerstva med Novo Zelandijo in Evropsko unijo z dne 25. marca 2014,
 - ob upoštevanju občutljivosti nekaterih kmetijskih sektorjev v teh pogajanjih,
 - ob upoštevanju, da že obstaja precejšnje število sporazumov med EU in njenimi pglavitnimi trgovinskimi partnerji,
 - ob upoštevanju členov 207(3) in 218 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju vprašanja za Komisijo o začetku pogajanj za prostotrgovinski sporazum z Avstralijo in Novo Zelandijo (O-000154/2015 – B8-0101/2016),
 - ob upoštevanju člena 128(5) in člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker sta Avstralija in Nova Zelandija med najstarejšimi in najtesnejšimi partnericami EU, imata enake vrednote ter sta zavezani povečevanju blaginje in varnosti znotraj svetovnega sistema, temelječega na pravilih;
 - B. ker si EU, Avstralija in Nova Zelandija pomagajo pri soočanju s skupnimi izzivi na najrazličnejših področjih in sodelujejo v številnih mednarodnih forumih;
 - C. ker je EU z Novo Zelandijo že sklenila sporazum o javnih naročilih, postopek z Avstralijo pa še poteka;
 - D. ker EU, Avstralija in Nova Zelandija sodelujejo v mnogostranskih pogajanjih o nadaljnji sprostitvi trgovine z ekološkimi proizvodi (sporazum o okoljskem blagu) in o trgovini s storitvami (TiSA);
 - E. ker sta bili Avstralija in Nova Zelandija obe udeleženi v nedavno zaključenih pogajanjih o čezpacifiškem partnerstvu ter v pogajanjih o regionalnem gospodarskem partnerstvu, ki potekajo v Vzhodni Aziji in ki združujejo najpomembnejše trgovinske partnerje Avstralije in Nove Zelandije;
 - F. ker sta Avstralija in Nova Zelandija dve izmed zgolj šestih članic Svetovne trgovinske organizacije, ki še vedno nimajo preferencialnega dostopa do trga EU oziroma se ne pogajajo o njem;
 - G. ker Avstralija in Nova Zelandija obe v celoti spoštujeta pravno državo in trenutno dosledno skrbita za varstvo okolja ter varovanje človekovih in socialnih pravic ter pravic delavcev;
 - H. ker se bodo s sklenitvijo sporazumov o prosti trgovini med EU ter Avstralijo in Novo Zelandijo poglobili trgovinski in naložbeni odnosi in ker o sklenitvi teh sporazumov ne bi mogli razmišljati, če bi udeleženi stranem jemala možnost, da ohranjajo ali povečujejo socialne in okoljske standarde ali standarde dela;

- I. ker je EU 30. julija 2014 končala pogajanja o partnerskem sporazumu z Novo Zelandijo o odnosih in sodelovanju, 22. aprila 2015 pa pogajanja o okvirnem sporazumu z Avstralijo;
- J. ker je EU tretja najpomembnejša trgovinska partnerica Avstralije in Nove Zelandije, ki sta po obsegu 21. oziroma 51. trgovinska partnerica EU (2014);
- K. ker je Nova Zelandija ena od redkih držav, za katere je Komisija potrdila, da imajo ustrezno raven varstva zasebnih podatkov;
- L. ker bi sklenitev sodobnih, velikopoteznih, uravnoveženih in celovitih sporazumov omogočila novo raven gospodarskih odnosov;
- M. ker bo moral Parlament odločiti o tem, ali bo odobril morebitna sporazuma o prosti trgovini med EU in Avstralijo oziroma Novo Zelandijo,
 - 1. poudarja pomen poglobitve odnosov med EU in azijsko-pacifiško regijo za gospodarsko rast v Evropi in opozarja, da bi morali to dejstvo upoštevati v trgovinski politiki Evropske unije; priznava, da sta Avstralija in Nova Zelandija ključni del te strategije ter da bi razširitev in poglobitev trgovine z njima kot partnericama prispevala k uresničitvi tega cilja;
 - 2. izraža pohvalo Avstraliji in Novi Zelandiji za odločno in vztrajno zavezanost večstranskemu trgovinskemu programu;
 - 3. meni, da bo mogoče celoten potencial strategije Unije za dvostransko in regionalno sodelovanje izkoristiti samo s sklenitvijo visokokakovostnih sporazumov o prosti trgovini z Avstralijo in Novo Zelandijo v duhu vzajemnosti in obojestranske koristi, pri čemer ne bi smeli pod nobenim pogojem spodkopavati ali preusmerjati sredstev in pozornosti od namere, da se doseže večstranski napredek ali izvajajo že obstoječi večstranski in dvostranski sporazumi;
 - 4. meni, da je sklenitev dveh ločenih, sodobnih, velikopoteznih, uravnoveženih in celovitih sporazumov o prosti trgovini z Avstralijo in Novo Zelandijo, ki bosta usklajena s posebnimi značilnostmi njunih gospodarstev, pragmatičen način za poglobitev dvostranskega partnerstva in bo še okrepil obstoječe zrele dvostranske trgovinske in naložbene odnose ter pomagal omiliti morebitne preusmeritvene učinke nedavno sklenjenega čezpacifiškega partnerstva; predvideva, da bodo lahko rezultati pogajanj služili kot vzorec za bodoče prostotrgovinske sporazume;
 - 5. poziva Komisijo, naj med predhodno študijo temeljito preuči vse dodatne priložnosti za tržni dostop za evropske gospodarske subjekte, zlasti mala in srednja podjetja, ki se ponujajo z morebitnima sporazumoma o prosti trgovini z Avstralijo in Novo Zelandijo, ter jih pretehta glede na morebitne defenzivne interese, ob upoštevanju, da imata Avstralija in Nova Zelandija že razmeroma odprta trga in v mednarodni primerjavi zelo nizke carine;
 - 6. poudarja, da morata velikopotezna sporazuma med tremi razvitimi gospodarstvi smiselno obravnavati naložbe, trgovino z blagom in storitvami (ob upoštevanju nedavnih priporočil Evropskega parlamenta o pridržkih glede posameznih področij politike in občutljivih sektorjev), e-trgovino, javna naročila, energijo, državna podjetja, konkurenco, boj proti korupciji, regulativne zadeve, kot so sanitarne in fitosanitarne

ovire, tehnološke raziskave in predvsem potrebe malih in srednjih podjetij, prispevata pa lahko tudi k upravljanju svetovnega gospodarstva na osnovi večjega zблиževanja in sodelovanja na področju mednarodnih standardov, ne da bi bilo pri tem ogroženo varstvo potrošnikov, okolja ter socialnih in delovnih pravic;

7. poudarja, da bi morali morebitni sporazumi v posebnem poglavju v celoti upoštevati potrebe in interese, ki jih imajo mala in srednja podjetja pri vprašanju možnosti dostopa do trga, da se ustvarijo konkretne poslovne priložnosti;
8. meni, da je učinkovito in velikopotezno poglavje o trajnostnem razvoju, ki bo vključevalo tudi osnovne delovne standarde, štiri prednostne konvencije o vodenju Mednarodne organizacije dela (ILO) ter večstranske okoljske sporazume, nepogrešljiv del vseh sporazumov o prosti trgovini; meni, da bi bilo treba v ta sporazum vključiti tudi ustanovitev skupnega foruma civilne družbe, ki bo nadzoroval in podajal pripombe o njegovem izvajanju ter spoštovanju zavez in obveznosti glede človekovih pravic, delovnih standardov in varstva okolja s strani pogodbenic;
9. ugotavlja, da je kmetijstvo zelo občutljiv sektor in bi bilo treba pri dokončnem uravnoteženem rezultatu pri poglavjih o kmetijstvu in ribištvu upoštevati interese vseh evropskih proizvajalcev, na primer proizvajalcev mesa, mlečnih izdelkov, sladkorja, žit in tekstila, pa tudi tistih v najbolj oddaljenih regijah, na primer tako, da se uvedejo prehodno obdobje ali primerne kvote ali opustijo zaveze za najbolj občutljive sektorje; meni, da bi lahko le tak rezultat spodbuja konkurenčnost in je v korist potrošnikom in proizvajalcem; poziva k vključitvi učinkovitih dvostranskih zaščitnih ukrepov, da bi preprečili nenaden porast uvoza, ki bi lahko močno oškodoval ali ogrozil evropske proizvajalce v občutljivih sektorjih ter k izvajanju posebnih ukrepov za zaščito občutljivih izdelkov iz najbolj oddaljenih regij, zlasti izključitvi posebnega sladkorja;
10. poudarja, da morajo iz pogajanj iziti učinkovite in izvršljive določbe o priznavanju in zaščiti pravic intelektualne lastnine, vključno z geografskimi označbami;
11. poziva Komisijo, naj čim prej opravi obsežno oceno učinka, ki bi ga ta sporazuma utegnila imeti na trajnostnost, da bo lahko temeljito ovrednotila morebitne prednosti in slabosti poglobljanja trgovinskih in naložbenih odnosov EU z Avstralijo in Novo Zelandijo, ki bodo koristile prebivalstvu in podjetje na obeh straneh, tudi v najbolj oddaljenih regijah in čezmorskih državah in ozemljih;
12. poziva Komisijo, naj začetek pogajanj z Avstralijo in Novo Zelandijo pogoji z zavezo vseh pogodbenic, da bodo pogajanja vodile čim bolj pregledno ter pri tem v celoti spoštovale najboljšo prakso, pridobljeno pri drugih pogajanjih, ter vodile stalen dialog s socialnimi partnerji in civilno družbo, ter vključi v predpriprave nanje pričakovano raven ambicij;
13. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter vladama in parlamentoma Avstralije in Nove Zelandije.